

OBOROVÝ PŘIJÍMACÍ TEST PSYCHOLOGIE FF MU 2004/2005

Před sebou máte čtyřstránkový test, který obsahuje 60 položek. Na tyto stránky prosím nic nepište. Své odpovědi zapisujte do výplňového archu. Vyberte vždy pouze jedinou odpověď.

U každé položky bude uplatněno toto bodování: Správně označená odpověď bude ohodnocena 2 body. Za nesprávně označenou odpověď vám bude odečteno 0,5 bodu. Za odpověď *e) nevím* dostanete 0 bodů.

1. Tomáš je veselý, uvolněný, otevřený, má rád lidi, občas kolísá mezi povznesenou náladou a smutkem. Podle zastánců konstituční typologie osobnosti bude Tomáš nejspíše

- a) střední postavy, hubený, s užším hrudníkem
- b) robustní postavy, svalnatý, se širokými rameny a hrudníkem
- c) vysoké, hubené postavy, šlachovitý, s ostře řezaným obličejem
- d) *zakulacené postavy, s kratšími končetinami a kulatou hlavou*
- e) nevím

2. Americký psycholog Skinner dokázal naučit pokusné holuby i velice složitému chování tak, že když hladový holub náhodně udělal to, co se měl naučit (např. otočil se doleva), odměnil jej potravou. Jak se tento typ učení označuje?

- a) *operantní podmiňování*
- b) sociální učení
- c) asociační učení
- d) klasické podmiňování
- e) nevím

3. Věta pětiletého dítěte „ten zlý stůl, který mě praštil do hlavy“ je nejspíše projevem

- a) mentální retardace
- b) *antropomorfního myšlení*
- c) magického myšlení
- d) kognitivního egocentrismu
- e) nevím

4. Z jakého důvodu nejčastěji psychologové provádějí výzkumy na dvojčatech?

- a) umožňují studovat kognitivní vývoj a vývoj řeči
- b) *umožňují odhadnout podíl vlivů prostředí a vlivů dědičnosti*
- c) umožňují zkoumat specifika prenatálního vývoje
- d) umožňují prozkoumat vliv sourozenecké konstelace na vývoj
- e) nevím

5. Pokud po přečtení novinové zprávy o mučení iráckých vězňů americkými vojáky prohlásíme: „Ti vojáci jsou nesmírně brutální a sadističtí, já bych se v takové situaci takto nikdy nezachoval/a“, je možné, že se zde projevuje

- a) *atribuční chyba*
- b) haló efekt
- c) racionalizace
- d) předsudek
- e) nevím

6. Neodůvodněný strach z hadů, výšek či uzavřených prostor je příkladem

- a) *fobie*
- b) úzkostné poruchy
- c) obsese
- d) panické poruchy
- e) nevím

7. Aneta často svým kamarádům závidí nové věci. Nikdy by si však nepřiznala, že je závistivá, naopak pokládá za nadměrně závistivé mnohé ze svých kamarádů, i když tomu tak ve skutečnosti není. Jak se označuje obranný mechanismus, který Aneta používá?

- a) *projekce*
- b) sublimace
- c) vytěsnění
- d) přesunutí
- e) nevím

8. Co odlišuje experiment od jiných metod psychologického výzkumu?

- a) možnost použít standardizované testy schopností a osobnosti
- b) možnost přímého, nezúčastněného pozorování subjektů
- c) možnost prozkoumat subjektivní zkušenost pozorovaných osob
- d) *možnost manipulovat s proměnnými*
- e) nevím

9. Jaký typ učení zkoumal Herman Ebbinghaus ve svých pokusech, kde používal smysluprosté slabiky?

- a) pojmové učení
- b) diskriminační učení
- c) *asociační učení*
- d) modelové učení
- e) nevím

10. Šestiměsíční Julián leží v postýlce, pobrukuje si a natahuje se po zajímavé barevné hračce. Jestliže však maminka přes tuto hračku přehodí látku, Julián se po ní ihned přestane natahovat a ztratí zájem. Co je nejspíše příčinou? Co malý Julián postrádá?

- a) schopnost senzomotorických operací
- b) *pojetí stálosti objektu*
- c) pojetí konzervace
- d) schopnost formálních operací
- e) nevím

11. Zakladatelem logoterapie, jejímž východiskem je poznatek, že v člověku existuje potřeba smyslu, byl

- a) E. Fromm
- b) C. G. Jung
- c) A. Adler
- d) *V. E. Frankl*
- e) nevím

12. Standa byl vždy přehnaně plachý a většinu svého volného času trávil sám. V poslední době je rozrušený a mluví nahlas sám pro sebe. Prozradil, že v noci často slyší hlas, který opakuje rozkaz, aby ublížil svým rodičům a zapálil jejich dům. Jakou poruchou Standa pravděpodobně trpí?

- a) depresí
- b) úzkostnou poruchou
- c) psychosomatickou poruchou
- d) *schizofrenií*
- e) nevím

OBOROVÝ PŘIJÍMACÍ TEST PSYCHOLOGIE FF MU 2004/2005

13. Jak se označuje postup behaviorální terapie, při kterém je nežádoucí chování při svém výskytu negativně zpevněno (např. alkoholik dostane elektrickou ránu ve chvíli, kdy sáhne po sklenici)?

- a) systematická desenzibilizace
- b) přesyčení
- c) *averzivní terapie*
- d) vyhasínání
- e) nevím

14. Pokud budeme asi půl minuty sledovat výraznou barevnou skvrnu a pak odvrátíme zrak na neutrální pozadí, uvidíme původní skvrnu v komplementární barvě. Jak se nazývá tento jev?

- a) optický klam
- b) percepční konstanta
- c) *negativní paobraz*
- d) eidetický obraz
- e) nevím

15. Vyberte tvrzení, které neplatí.

- a) mentální anorexie se vyskytuje mnohem častěji u žen než u mužů
- b) mentální bulimie je porucha příjmu potravy
- c) *mentální anorexie a mentální bulimie patří mezi psychotické poruchy*
- d) mentální anorexie se vyskytuje nejčastěji v dospívání a mladé dospělosti
- e) nevím

16. Nejlepšího výkonu ve středně těžké úloze dosahuje většina lidí při

- a) nízké úrovni motivace
- b) *střední úrovni motivace*
- c) vysoké úrovni motivace
- d) úroveň motivace nehraje u většiny lidí pro jejich výkon roli
- e) nevím

17. Podle Fechnerova zákona platí, že když se zvyšuje fyzikální intenzita podnětu,

- a) velikost vjemu zůstává víceméně konstantní
- b) *velikost vjemu zpočátku roste rychle a poté stále pomaleji*
- c) velikost vjemu zpočátku roste pomalu a poté stále rychleji
- d) velikost vjemu roste konstantním tempem
- e) nevím

18. Který psychologický směr představují K. Horneyová, H. S. Sullivan, E. Fromm?

- a) *neopsychoanalýza*
- b) behaviorismus
- c) neobehaviorismus
- d) kognitivní psychologie
- e) nevím

19. Veronika volá svého psa Skipa. Skipovi se nechce přiběhnout a tak Veronika pískne na píšťalku. Její zvuk má frekvenci 10 000 Hz. Může běžný člověk slyšet její zvuk?

- a) ne, člověk slyší zvuky pouze do frekvence 200 Hz
- b) ne, člověk slyší zvuky pouze do frekvence 2 000 Hz
- c) ne, člověk slyší zvuky pouze do frekvence 8 000 Hz
- d) *ano*
- e) nevím

20. Pro křivku normálního rozdělení (Gaussova křivka) je typické, že

- a) *většina případů se shlukuje kolem střední hodnoty, směrem ke krajním hodnotám množství případů postupně klesá*
- b) případy jsou rovnoměrně rozloženy po celém rozsahu škály
- c) většina případů se shlukuje kolem krajních hodnot, směrem ke středním hodnotám množství případů postupně klesá
- d) množství případů je u nižších hodnot škály malé a s vyššími hodnotami postupně roste
- e) nevím

21. Dvě dvanáctileté školačky, Martina a Šárka, najdou ve škole na chodbě cizí peněženku. Martina navrhuje, aby peníze utratily za časopisy a sladkosti. Šárka odmítne a chce peněženku vrátit s odůvodněním: „Paní učitelce by se to nelíbilo, kdyby to zjistila.“ Pro které stadium morálního vývoje je Šárčino uvažování typické?

- a) předkonvenční morálka
- b) *konvenční morálka*
- c) postkonvenční morálka
- d) nekonvenční morálka
- e) nevím

22. Pokusní psi, kteří byli v laboratorních experimentech vystaveni nevyhnutelným elektrošokům, se ve srovnání s kontrolní skupinou zvířat nebyli schopni naučit únikovému chování v důsledku nekontrolovatelnosti daného podnětu. Jak tento stav psychologové nazývají?

- a) *naučená bezmocnost*
- b) naučené očekávání
- c) podmíněná rezignace
- d) naučená úniková reakce

23. Co je to placebo efekt?

- a) *jev, kdy samy o sobě neúčinné prostředky léčí, jestliže je pacient přesvědčen o jejich účinnosti*
- b) sugestivní technika zaměřená na dosažení změněného stavu vědomí
- c) stav organismu, který umožňuje prožívat představy, které slouží k odpočinku a sebezpoznání
- d) působení naučeného obsahu na nový průběh učení
- e) nevím

24. V rámci psychologického vyšetření jsou klientovi předkládány tabule s inkoustovými skvrnami. Klient dostane pokyn, aby si tabule prohlédl a sdělil, čemu všemu se skvrny podobají. O jaký typ metody se jedná?

- a) objektivní test osobnosti
- b) *projektivní test*
- c) výkonový test
- d) dotazník
- e) nevím

25. Starší muž dostane na rušné ulici srdeční infarkt. Leží na zemi a kolem něj stojí hlouček lidí, nikdo z nich ani nikdo z ostatních kolemjdoucích mu však neposkytne žádnou pomoc. Jak sociální psychologové jejich neochotu vysvětlují?

- a) sociální facilitaci
- b) sociální konformitou
- c) *rozložením zodpovědnosti*
- d) kognitivní disonancí
- e) nevím

OBOROVÝ PŘIJÍMACÍ TEST PSYCHOLOGIE FF MU 2004/2005

26. Způsoby chování považované za žádoucí u příslušníků určité sociální skupiny označujeme jako

- a) sociální stereotypy
- b) postoje
- c) normy**
- d) projevy skupinová koheze
- e) nevím

27. Mezi gestaltistické principy sdružování objektů při vnímání **nepatří**:

- a) princip blízkosti
- b) princip gradientu struktury**
- c) princip dotváření (uzavřenosti)
- d) princip podobnosti
- e) nevím

28. Poruchy vnímání barev se vyskytují

- a) mnohem častěji u mužů**
- b) mnohem častěji u žen
- c) u obou pohlaví stejně
- d) do 40 let častěji u mužů, v pozdějším věku u obou pohlaví stejně
- e) nevím

29. Narušení řečových schopností se označuje termínem

- a) amnézie
- b) afázie**
- c) agnózie
- d) apercepce
- e) nevím

30. Pojem mentální věk v psychologii

- a) označuje současnou etapu výzkumu ve společenských vědách
- b) poukazuje na rozdíl skutečného věku člověka a toho, na jaký věk se cítí
- c) souvisí se starším způsobem výpočtu inteligenčního kvocientu**
- d) nic z výše uvedeného neplatí
- e) nevím

31. Somnolence, sopor, torpor, koma jsou

- a) poruchy vědomí**
- b) poruchy vnímání
- c) poruchy pozornosti
- d) poruchy spánku
- e) nevím

32. Který psycholog navrhl rozdělení vývoje do osmi tzv. psychosociálních stadií? Každé životní stadium vymezil určitým úkolem či psychosociální krizí, kterou má člověk ve svém duševním vývoji vyřešit.

- a) S. Freud
- b) E. Erikson**
- c) J. B. Watson
- d) E. Kübler-Rossová
- e) nevím

33. S kreativitou je často spojováno

- a) motorické myšlení
- b) propozicionální myšlení
- c) divergentní myšlení**
- d) konvergentní myšlení
- e) nevím

34. Co označuje v psychologii tzv. „magické číslo 7“?

- a) sedm základních rysů osobnosti (také tzv. big seven)
- b) sedm velkých psychologů 20. století
- c) sedm zdrojů zkreslení při posuzování osobnosti
- d) sedm prvků jako typickou kapacitu krátkodobé paměti**
- e) nevím

35. Podle Freudovy teorie psychosexuálního vývoje představuje první rok života

- a) latentní stadium
- b) orální stadium**
- c) anální stadium
- d) falické stadium
- e) nevím

36. Poškození kterého smyslu může nejpravděpodobněji vést u starších osob k paranoidním pocitům?

- a) zraku
- b) sluchu**
- c) rovnováhy
- d) čichu a chuti
- e) nevím

37. Petra vypráví kamarádce, jak minulý týden probíhal maturitní večírek její třídy. Který druh paměti se u Petry při tomto vybavování nejvíce uplatňuje?

- a) krátkodobá paměť
- b) epizodická paměť**
- c) procedurální paměť
- d) sémantická paměť
- e) nevím

38. Pro kterou fázi spánku jsou typické delta vlny na EEG?

- a) usínání
- b) REM
- c) hluboký spánek**
- d) probouzení
- e) nevím

39. Označte správné pořadí Maslowovy hierarchie potřeb:

- a) fyziologické potřeby, bezpečí, souměřitelnost a láska, uznání, kognitivní potřeby, estetické potřeby, seberealizace**
- b) fyziologické potřeby, bezpečí, uznání, souměřitelnost a láska, kognitivní potřeby, estetické potřeby, seberealizace
- c) fyziologické potřeby, bezpečí, uznání, kognitivní potřeby, estetické potřeby, souměřitelnost a láska, seberealizace
- d) fyziologické potřeby, bezpečí, souměřitelnost a láska, kognitivní potřeby, estetické potřeby, uznání, seberealizace
- e) nevím

40. Stav označovaný jako delirium tremens se vyskytuje

- a) u osob dlouhodobě závislých na alkoholu**
- b) u neurotických jedinců
- c) u mentálně retardovaných jedinců
- d) u schizofreniků
- e) nevím

41. Které orgány eukaryotických buněk obsahují mimojadernou DNA a jsou označovány jako semiautonomní orgány?

- a) vezikulární útvary – lyzozomy a mikrotělička
- b) endoplazmatické retikulum
- c) základní cytoplazma a cytoskelet
- d) mitochondrie a plastidy**
- e) nevím

OBOROVÝ PŘIJÍMACÍ TEST PSYCHOLOGIE FF MU 2004/2005

42. Centrum řízení dýchání se nachází v

- a) koncovém mozku
- b) středním mozku
- c) *prodloužené míše*
- d) mozečku
- e) nevím

43. Okysličená krev proudí do velkého tělní oběhu ze srdce

- a) *z levé komory pomocí aorty*
- b) z pravé komory pomocí plicní tepny
- c) z levé komory pomocí plicní tepny
- d) z pravé komory pomocí aorty
- e) nevím

44. Hemoglobin obsahuje

- a) Cu
- b) *Fe*
- c) Cr
- d) Ca
- e) nevím

45. Sval trapézový patří do skupiny svalů

- a) hrudníku
- b) *zad*
- c) břicha
- d) dolní končetiny
- e) nevím

46. K oplození vajíčka dochází u člověka nejčastěji

- a) *ve vejcovodu*
- b) ve vaječniku
- c) v pochvě
- d) na děložním čípku
- e) nevím

47. Růstový hormon je vytvářen

- a) příštítnými tělisky
- b) *adenohypofýzou*
- c) hypothalamem
- d) kůrou nadledvin
- e) nevím

48. Kolika zuby je tvořen mléčný chrup?

- a) 18 zuby
- b) *20 zuby*
- c) 24 zuby
- d) 32 zuby
- e) nevím

49. Karcinogeny jsou

- a) látky užívané při léčbě nádorových onemocnění
- b) *látky, které vyvolávají vznik zhoubných nádorů*
- c) geny, které jsou odpovědné za vznik nádorového onemocnění
- d) látky působící na plod v děloze a odpovědné za vrozené vady
- e) nevím

50. Hlavní funkcí tlustého střeva je

- a) štěpení bílkovin
- b) vytváření glykogenu z cukru
- c) *zpětná resorpce vody*
- d) štěpení tuků
- e) nevím

51. Mozeček

- a) je sídlem centra zraku
- b) řídí činnost žláz s vnitřní sekrecí
- c) *udržuje rovnováhu těla a koordinuje pohyby*
- d) řídí dýchání, činnost srdeční a vazomotoriku
- e) nevím

52. Proprioreceptory se nacházejí

- a) v kůži a sliznicích tělesných otvorů
- b) ve sluchovém ústrojí
- c) *ve svalech a šlachách*
- d) v mozku
- e) nevím

53. Který z pojmů nepředstavuje součást nervové buňky?

- a) dendrit
- b) neurit
- c) Schwannova pochva
- d) *Bowmannovo pouzdro*
- e) nevím

54. Centrum řízení tělesné teploty se nachází v

- a) prodloužené míše
- b) *hypotalamu*
- c) středním mozku
- d) páteřní míše
- e) nevím

55. Při obranných reakcích organismu proti infekci se uplatňují především

- a) trombocyty
- b) *leukocyty*
- c) erytrocyty
- d) retikulocyty
- e) nevím

56. Jak může být podle potřeb organismu zvýšen srdeční výdej (minutový objem)?

- a) jen zrychlením srdeční činnosti
- b) jen zvýšením systolického objemu
- c) *zrychlením srdeční činnosti nebo zvýšením systolického objemu*
- d) žádná z uvedených možností neplatí
- e) nevím

57. Oba rodiče mají krevní skupinu AB. Jakou krevní skupinu mohou mít jejich děti?

- a) jen AB
- b) A, B, AB nebo 0
- c) *A, B nebo AB*
- d) A nebo B
- e) nevím

58. Kolik párů hlavových nervů má člověk?

- a) 6
- b) *12*
- c) 24
- d) 31
- e) nevím

59. V autogamické populaci

- a) *se z generace na generaci zvyšuje podíl homozygotů*
- b) se z generace na generaci zvyšuje podíl heterozygotů
- c) postupně zcela vymizí homozygoti
- d) postupně zcela vymizí homozygotně recesivní jedinci
- e) nevím

60. Při replikaci DNA je k bázi adeninu komplementární báze

- a) *tymin*
- b) cytozin
- c) guanin
- d) uracil
- e) nevím